

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล

2. ผลการทดลองจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเองก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

2.4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเอง จำแนกตามองค์ประกอบของความเป็นผู้นำตนเอง ทั้ง 4 ด้าน ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

2.5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. ผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเองของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล

1. ผลการพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล

ผลการพัฒนากิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ผู้วิจัยได้ส่งแผนกิจกรรมให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบ ซึ่งผลการตรวจสอบกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน เห็นว่า มีความสอดคล้องและเหมาะสมในการดำเนินงาน

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล โดยใช้แนวคิดของ Covey (2006) มีกระบวนการตามลำดับ ดังนี้

1. การสำรวจ เพื่อค้นหาความต้องการ

ผู้วิจัยได้ศึกษาหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ และปัญหาพฤติกรรมของเด็กด้อยโอกาส กลุ่มวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ทั้งจากการศึกษาข่าวสาร การสัมภาษณ์ผู้อำนวยการและเจ้าหน้าที่ และการสังเกตการณ์ในที่พักอาศัย ณ มูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ทำให้ทราบถึงความต้องการ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำคัญในการออกแบบกิจกรรมต่อไป

2. การออกแบบกิจกรรม

ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ตามหลักการ ดังต่อไปนี้

2.1 หลักการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

2.1.1 ใช้หลักการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กด้อยโอกาส โดยจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรักเรียน ตลอดจนกระตุ้นและเร้าความสนใจให้ผู้เรียนสนใจกิจกรรมการเรียนการสอนที่จัด ใช้คำพูดคำขวัญให้กำลังใจ ให้คำชมเชยแก่ผู้เรียน นอกจากนี้ยังใช้การยืดหยุ่นเวลาในการจัดกิจกรรม

2.1.2 ใช้แนวคิดความเป็นผู้นำตนเองของ Covey (2006) ทั้ง 4 ด้าน คือ การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การแผ่แผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก

2.1.3 ใช้แนวคิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล

3. การจัดกิจกรรม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามกระบวนการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล มีขั้นตอนดังนี้

3.1 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน โดยวิธีจับสลากอย่างง่าย

3.2 ปฐมนิเทศ โดยการให้ข้อมูลในการจัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเข้าใจวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม ระยะเวลา วิธีการดำเนินกิจกรรม และการประเมินผล

3.3 แผนกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ตามแนวคิดของ Covey (2006) ประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม วัตถุประสงค์ อุปกรณ์ ระยะเวลา ขั้นตอนการดำเนินงาน และการประเมินผล จำนวน 20 กิจกรรม โดยเริ่มจัดกิจกรรม ในวันที่ 5 มกราคม 2552 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2552 มีรายละเอียดของขั้นตอนในแต่ละกิจกรรม ดังนี้

3.3.1. ก่อนเข้าสู่บทเรียน ให้ผู้เรียนทำการฝึกสมาธิเตรียมความพร้อม และทำกิจกรรมละลายพฤติกรรม ประมาณ 10 นาที

3.3.2. ทำกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเอง ประมาณ 150 นาที ประกอบด้วย

กิจกรรมที่ 1	เกียรติบัตรความสำเร็จ
กิจกรรมที่ 2	ต้นไม้หลายมิติ
กิจกรรมที่ 3	ข้าพเจ้าเป็นใคร
กิจกรรมที่ 4	ปัญหาที่มีทางออก
กิจกรรมที่ 5	รวมกันเราอยู่_หรือไป
กิจกรรมที่ 6	กระดาษกำหนด
กิจกรรมที่ 7	X และ Y
กิจกรรมที่ 8	หยอดเหรียญ
กิจกรรมที่ 9	ของของผู้อื่น
กิจกรรมที่ 10	ข้อพลัดข้อปลั่ง
กิจกรรมที่ 11	ไข่ตักใจ
กิจกรรมที่ 12	ปัญหาที่มีทางออก
กิจกรรมที่ 13	ต่อให้สูง
กิจกรรมที่ 14	รูปนี้โดนใจ
กิจกรรมที่ 15	ปมมนุษย์
กิจกรรมที่ 16	สร้างความสุข
กิจกรรมที่ 17	พลังทางบวก
กิจกรรมที่ 18	กระเช้าศิลป์
กิจกรรมที่ 19	มหัศจรรย์พันใจ
กิจกรรมที่ 20	ถ้าเลี้ยงกล่อมดวงใจ

3.3.3 จบกิจกรรมด้วยการสรุปเนื้อหากิจกรรม ความรู้และข้อคิดที่ได้
ประมาณ 20 นาที

4. การประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยประเมินผลการเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้เครื่องมือ คือ แบบวัดความรู้ เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง แบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเอง แบบสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเอง โดยให้ผู้ช่วยทำการวิจัยและเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคลทำการสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเอง

2. ผลการทดลองจัดกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของวัยรุ่น ในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเองก่อนการทดลองและ
หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเองก่อนการทดลอง
และหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความเป็นผู้นำตนเอง	คะแนน เต็ม	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง			
		กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)		กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)	
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. การรับผิดชอบตนเอง	3	1.80	0.76	1.67	0.88	1.80	0.85	1.30	0.75
2. การเสียสละแบ่งปัน	2	1.37	0.67	1.13	0.51	1.37	0.56	1.00	0.70
3. การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน	3	1.63	1.00	1.70	0.75	2.17	0.87	1.37	0.77
4. การมองโลกในแง่บวก	2	0.88	0.61	0.77	0.57	1.37	0.62	0.80	0.66
รวม	10	5.60	1.94	5.27	1.78	7.07	1.62	4.23	1.33

จากตารางที่ 6 แสดงคะแนนจากแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง ก่อนการทดลอง พบว่า
กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความรู้เฉลี่ยในเรื่องความเป็นผู้นำตนเองทั้ง 4 ด้าน รวม 5.60 และ
5.27 คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ตามลำดับ โดยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนความรู้
เฉลี่ยด้านที่ 1 การรับผิดชอบต่อตนเองสูงที่สุด คือ 1.80 และ 1.67 คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน)
คะแนนความรู้เฉลี่ยรองลงมาเป็นด้านที่ 3 การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน คือ 1.63 และ 1.70 คะแนน
(คะแนนเต็ม 3 คะแนน) และด้านที่ 2 การเสียสละแบ่งปัน คือ 1.37 และ 1.13 คะแนน (คะแนนเต็ม 2
คะแนน) ส่วนด้านที่ 4 การมองโลกในแง่บวกของทั้งสองกลุ่มมีคะแนนความรู้เฉลี่ย 0.88 และ 0.77
คะแนน (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) ซึ่งเป็นด้านที่มีคะแนนความรู้เฉลี่ยก่อนการทดลองต่ำที่สุด สำหรับ
คะแนนจากแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง หลังการทดลอง พบว่า คะแนนความรู้เฉลี่ยรวมของ
กลุ่มควบคุมต่ำกว่าก่อนเข้ารับการจัดกิจกรรม คือ 4.23 คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ซึ่งต่างจากกลุ่ม
ทดลองที่ได้คะแนนความรู้เฉลี่ยรวมมากขึ้น คือ 7.07 คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ทั้งนี้ลำดับคะแนน
ความรู้เฉลี่ยด้านที่มากที่สุด 3 อันดับแรกของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ได้แก่ ด้านที่ 3 การมองความ
ผิดพลาดเป็นบทเรียน คือ 2.17 และ 1.37 คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) ด้านที่ 1 การรับผิดชอบตนเอง

คือ 1.80 และ 1.30 คะแนน (คะแนนเต็ม 3 คะแนน) และด้านที่ 2 การเพื่อแม่แบ่งปันและด้านที่ 4 การมองโลกในแง่บวก คือ 1.37 และ 0.80 คะแนน (คะแนนเต็ม 2 คะแนน) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเองก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความเป็นผู้นำตนเอง	คะแนนเต็ม	ก่อนการทดลอง				ค่า t (t-test)	ค่า P (P-value)
		กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การรับผิดชอบตนเอง	3	1.80	0.76	1.67	0.88	.660	.514
2. การเพื่อแม่แบ่งปัน	2	1.37	0.67	1.13	0.51	1.756	.090
3. การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน	3	1.63	1.00	1.70	0.75	-.360	.722
4. การมองโลกในแง่บวก	2	0.88	0.61	0.77	0.57	.197	.845
รวม	10	5.60	1.94	5.27	1.78	.731	.470

*p<.05

จากตารางที่ 7 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเองก่อนการทดลอง พบว่า ความเป็นผู้นำตนเองทั้ง 4 ด้านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยรวม 5.60 และ 5.27 คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ตามลำดับ ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนความรู้เฉลี่ยเรื่องความเป็นผู้นำตนเองทั้ง 4 ด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง ก่อนและหลัง การทดลองของกลุ่มทดลอง

ความเป็นผู้นำตนเอง	คะแนน เต็ม	กลุ่มทดลอง				ค่า t (t-test)	ค่า P (P-value)
		ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การรับผิดชอบตนเอง	3	1.80	0.76	1.80	0.85	.000	1.000
2. การเผื่อแผ่แบ่งปัน	2	1.37	0.67	1.37	0.56	.000	1.000
3. การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน	3	1.63	1.00	2.17	0.87	-2.193	.036*
4. การมองโลกในแง่บวก	2	0.80	0.61	1.37	0.62	-3.458	.002*
รวม	10	5.60	1.94	7.07	1.62	-3.211	.003*

*p<.05

จากตารางที่ 8 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง ก่อนและหลังการทดลอง พบว่า คะแนนความรู้เฉลี่ยรวมของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นโดยมีคะแนนความรู้เฉลี่ยรวมทั้ง 4 ด้านเท่ากับ 5.60 และ 7.07 คะแนน (คะแนนเต็ม 10 คะแนน) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในด้านที่ 3 การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และ ด้านที่ 4 การมองโลกในแง่บวก

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง หลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความเป็นผู้นำตนเอง	คะแนน เต็ม	หลังการทดลอง				ค่า t (t-test)	ค่า P (P-value)
		กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การรับผิดชอบตนเอง	3	1.80	0.85	1.30	0.75	2.289	.030*
2. การเผื่อแผ่แบ่งปัน	2	1.37	0.56	1.00	0.70	2.164	.039*
3. การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน	3	2.17	0.87	1.37	0.77	3.311	.002*
4. การมองโลกในแง่บวก	2	1.37	0.62	0.80	0.66	3.319	.002*
รวม	10	7.07	1.62	4.23	1.33	6.226	.000*

*p<.05

จากตารางที่ 9 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนจากแบบวัดความรู้เรื่องความเป็นผู้นำตนเอง หลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น โดยหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้เฉลี่ยรวมมากกว่ากลุ่มควบคุมที่คะแนน 7.07 และ 4.23 ตามลำดับ

2.2 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความเป็นผู้นำตนเอง	ก่อนการทดลอง				ค่าที่ (t-test)	Sig
	กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ฉันเชื่อว่าตัวฉันสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้	3.40	1.13	3.70	0.65	-1.258	.214
2. ฉันชอบเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ	3.00	1.20	3.30	1.09	-1.013	.315
3. ฉันยอมรับข้อผิดพลาดของตัวเองไม่ได้	3.67	1.18	3.13	1.11	1.803	.077
4. ฉันคิดเล็กคิดน้อยในเรื่องที่ไม่สำคัญอยู่เสมอ	2.87	1.14	2.77	1.25	.324	.747
5. ฉันรู้ว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงสำหรับตัวฉันคืออะไรและฉันพยายามปรับปรุงมันอยู่	3.57	1.10	4.03	1.00	-1.716	.091
6. ฉันไม่พร้อมที่จะมีเพื่อนใหม่ในช่วงนี้	3.93	1.34	3.30	1.44	1.764	.083
7. ฉันชอบตั้งความหวังไว้สูงที่สุดเท่าที่จะสูงได้	3.00	1.39	2.40	1.16	1.814	.075
8. ฉันรู้สึกว่าคุณค่า	3.00	1.31	3.33	1.35	-.970	.336
9. ฉันเป็นคนรักชาติอยู่เสมอ	3.03	1.22	3.17	0.99	-.466	.643
10. ฉันมักถูกรบกวนเรื่องความประพฤติอยู่บ่อยครั้ง	3.17	1.21	2.73	1.34	1.318	.193
11. ฉันชอบเดินหนีหรือหลีกเลี่ยงปัญหา	3.43	1.22	2.80	1.27	1.967	.054
12. ฉันไม่เคยเห็นสิ่งดีๆ ในตัวเองเลย	3.20	1.00	3.07	1.26	.455	.651
13. ฉันไม่เคยมองหันกลับไปมองสิ่งที่ตัวเองเคยทำผิดไว้	3.00	1.17	3.13	1.22	-.430	.668
14. เมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข ฉันมักจะมีความสุขตาม	3.13	1.33	3.73	1.23	-1.813	.075

ความเป็นผู้นำตนเอง	ก่อนการทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
15. ฉันมักผิดหวังในเรื่องเดิมซ้ำแล้วซ้ำเล่า	2.87	1.17	2.67	1.49	.578	.565
16. ฉันเป็นคนอารมณ์ดี	3.13	1.41	3.70	1.02	-1.784	.080
17. ฉันเป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ	3.20	1.19	4.00	1.02	-2.804	.007*
18. ฉันมักจะรอคอยผลตอบแทนจากสิ่งที่ฉันเคยทำให้ผู้อื่น	3.50	1.20	3.67	1.18	-.542	.590
19. ฉันชอบฟังข่าวสถานการณ์บ้านเมือง	2.90	1.13	3.20	1.47	-.887	.379
20. ฉันมักมีอาการโมโหอยู่บ่อยครั้ง	2.83	1.05	2.50	1.20	1.146	.257
21. ก่อนที่ฉันจะสัญญาอะไร ฉันจะคิดไตร่ตรองถึงความเป็นไปได้ก่อนเสมอ	3.23	1.17	3.27	1.11	-.113	.910
22. เวลาครูพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับฉัน ฉันมักอดไม่ได้ที่จะต้องเถียงกลับ	3.17	0.99	3.33	1.27	-.568	.572
23. เมื่อผิดหวังในสิ่งใด ฉันสามารถปลอบใจตัวเองได้	3.17	1.12	3.17	1.29	.000	1.000
24. ฉันอดไม่ได้ที่จะต้องว่าใครก็ตามที่มาว่าร้ายฉัน	2.70	1.06	2.70	1.24	.000	1.000
25. ฉันเชื่อว่าเราทุกคนฝึกฝนความรู้ความสามารถได้	3.30	1.18	3.90	1.16	-1.991	.051
26. ฉันชอบทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นเมื่อมีโอกาส	3.33	1.16	3.33	1.09	.000	1.000
27. ฉันชอบแก้ไขปัญหาคด้วยตนเองก่อนเสมอ	3.30	1.09	3.60	1.25	-.992	.325
28. ฉันชอบหาสิ่งที่ทำแล้วมีความสุขทำเป็นประจำ	3.53	1.01	3.60	1.07	-.248	.805
29. ฉันเป็นคนชอบรอคอยโอกาส	3.13	1.41	3.00	1.46	.360	.720
30. ใครทำให้ฉันเจ็บแค้น ฉันจะต้องเอาคืนให้ได้ทุกครั้ง	2.83	1.21	3.07	1.29	-.725	.471

ความเป็นผู้นำตนเอง	ก่อนการทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
31. ฉันมักนำสิ่งที่ผิดพลาดมาเป็นบทเรียน อยู่เป็นประจำ	3.33	0.99	3.83	0.83	-2.110	.039*
32. ฉันไม่เคยชมตัวเองเลย	2.67	1.27	2.50	1.08	.549	.585
33. ฉันมักจะฝึกฝนตนเองให้เก่งโดยไม่รอ ให้ใครมาสั่ง	3.27	1.29	3.37	1.00	-.336	.738
34. ฉันให้อภัยเพื่อนเสมอ	3.47	1.07	3.33	1.16	.463	.645
35. ฉันไม่เคยปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่า ประโยชน์	3.43	1.01	3.03	1.10	1.471	.147
36. ฉันมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เสมอ	3.10	1.21	2.97	1.07	.452	.653
37. ฉันชอบสัญญากับตัวเอง แต่มักจะทำ ไม่ได้เป็นประจำ	2.77	1.19	2.63	1.03	-.462	.646
38. นิสัยปกติของฉันคือการช่วยเหลือผู้อื่น	3.23	1.17	3.30	1.02	-.236	.815
39. ฉันไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในชีวิต	2.90	1.03	2.73	1.14	.594	.555
40. ฉันชอบวางแผนอนาคตของตนเองไว้ ก่อนเสมอ	3.53	1.25	3.57	1.14	-.108	.914
41. ฉันให้ความสำคัญกับคำสัญญาที่ให้ไว้ กับผู้อื่นเท่าเทียมกับคำสัญญาที่ให้ไว้กับ ตนเอง	3.00	1.26	3.27	1.05	-.891	.376
42. ฉันมักหาทางออกไม่ได้ เมื่อประสบ ปัญหา	2.67	1.06	2.97	1.22	-1.017	.313
43. ฉันชอบวิตกกังวลในทุกเรื่อง	2.87	1.22	2.83	1.42	.098	.923
รวม	135.77	12.73	137.63	15.91	-.502	.618

*p<.05

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดทัศนคติ
ความเป็นผู้นำตนเองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า ก่อนการทดลอง
ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสองกลุ่มมีระดับทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองไม่แตกต่างกัน

2.3 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง

ความเป็นผู้นำตนเอง	กลุ่มทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	ก่อนทดลอง (n = 30)		หลังทดลอง (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ฉันเชื่อว่าตัวฉันสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้	3.40	1.13	4.17	0.59	-3.286	.002*
2. ฉันชอบเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ	3.00	1.20	3.60	1.10	-2.014	.049*
3. ฉันยอมรับข้อผิดพลาดของตัวเองไม่ได้	3.67	1.18	3.97	0.85	-1.127	.264
4. ฉันคิดเล็กคิคน้อยในเรื่องที่ไม่สำคัญอยู่เสมอ	2.87	1.14	3.77	0.86	-3.461	.001*
5. ฉันรู้ว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงสำหรับตัวฉันคืออะไรและฉันพยายามปรับปรุงมันอยู่	3.57	1.10	3.87	0.94	-1.135	.261
6. ฉันไม่พร้อมที่จะมีเพื่อนใหม่ในช่วงนี้	3.93	1.34	4.00	1.17	-.205	.838
7. ฉันชอบตั้งความหวังไว้สูงที่สุดเท่าที่จะสูงได้	3.00	1.39	3.50	1.23	-1.478	.145
8. ฉันรู้สึกว่าคุณค่า	3.00	1.31	4.27	0.79	-4.535	.000*
9. ฉันเป็นคนรักสุขภาพดีอยู่เสมอ	3.03	1.22	3.73	0.87	-2.564	.013*
10. ฉันมักถูกครุฑเรื่องความประพฤติอยู่บ่อยครั้ง	3.17	1.21	3.50	0.97	-1.178	.244
11. ฉันชอบเดินหนีหรือหลีกเลี่ยงปัญหา	3.43	1.22	3.97	1.16	-1.734	.088
12. ฉันไม่เคยเห็นสิ่งดีๆ ในตัวเองเลย	3.20	1.00	4.23	0.77	-4.486	.000*
13. ฉันไม่เคยมองหันทกลับ ไปมองสิ่งที่ตัวเองเคยทำผิดไว้	3.00	1.17	3.43	0.90	-1.606	.114
14. เมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข ฉันมักจะมีความสุขตาม	3.13	1.33	3.80	1.24	-2.004	.050*
15. ฉันมักผิดหวังในเรื่องเดิมซ้ำแล้วซ้ำเล่า	2.87	1.17	3.67	1.12	-2.704	.009*

ความเป็นผู้นำตนเอง	กลุ่มทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
16. ฉันเป็นคนอารมณ์ดี	3.13	1.41	4.33	0.80	-4.057	.000*
17. ฉันเป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ	3.20	1.19	4.10	1.03	-3.139	.003*
18. ฉันมักจะรอคอยผลตอบแทนจากสิ่งที่ฉันเคยทำให้ผู้อื่น	3.50	1.20	3.77	1.04	-.921	.361
19. ฉันชอบฟังข่าวสถานการณ์บ้านเมือง	2.90	1.13	4.00	1.02	-3.973	.000*
20. ฉันมักมีอารมณ์โมโหอยู่บ่อยครั้ง	2.83	1.05	3.63	1.16	-2.798	.007*
21. ก่อนที่ฉันจะสัญญาอะไร ฉันจะคิดไตร่ตรองถึงความเป็นไปได้ก่อนเสมอ	3.23	1.17	4.07	0.87	-3.141	.003*
22. เวลาครูพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับฉัน ฉันมักอดไม่ได้ที่จะต้องเถียงกลับ	3.17	0.99	3.57	1.04	-1.529	.132
23. เมื่อผิดหวังในสิ่งใด ฉันสามารถปลอบใจตัวเองได้	3.17	1.12	3.87	0.90	-2.674	.010*
24. ฉันอดไม่ได้ที่จะต้องว่าใครก็ตามที่มาว่าร้ายฉัน	2.70	1.06	3.53	0.90	-3.291	.002*
25. ฉันเชื่อว่าเราทุกคนฝึกฝนความรู้ความสามารถได้	3.30	1.18	3.83	1.26	-1.692	.096
26. ฉันชอบทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นเมื่อมีโอกาส	3.33	1.16	4.00	0.95	-2.445	.018*
27. ฉันชอบแก้ไขปัญหาคด้วยตนเองก่อนเสมอ	3.30	1.09	3.70	1.15	-1.385	.171
28. ฉันชอบหาสิ่งที่ทำแล้วมีความสุขทำเป็นประจำ	3.53	1.01	4.10	1.00	-2.192	.032*
29. ฉันเป็นคนชอบรอคอยโอกาส	3.13	1.41	3.87	1.11	-2.244	.029*
30. ใครทำให้ฉันเจ็บแค้น ฉันจะต้องเอาคืนให้ได้ทุกครั้ง	2.83	1.21	3.83	1.15	-3.291	.002*
31. ฉันมักนำสิ่งที่ผิดพลาดมาเป็นบทเรียนอยู่เป็นประจำ	3.33	0.99	4.20	1.03	-3.315	.002*

ความเป็นผู้นำตนเอง	กลุ่มทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	ก่อนทดลอง (n = 30)		หลังทดลอง (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
32. ฉันไม่เคยชมตัวเองเลย	2.67	1.27	3.67	1.21	-3.121	.003*
33. ฉันมักจะฝึกฝนตนเองให้เก่งโดยไม่รอให้ใครมาสั่ง	3.27	1.29	3.90	0.92	-2.193	.032*
34. ฉันให้อภัยเพื่อนเสมอ	3.47	1.07	3.60	1.30	-.433	.667
35. ฉันไม่เคยปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์	3.43	1.01	3.57	1.17	-.474	.637
36. ฉันมีความกระตือรือร้นในการทำงานเสมอ	3.10	1.21	3.67	1.21	-1.809	.076
37. ฉันชอบสัญญากับตัวเอง แต่มักจะทำได้เป็นประจำ	2.77	1.19	3.67	1.21	-2.896	.005
38. นิสัยปกติของฉันคือการช่วยเหลือผู้อื่น	3.23	1.17	3.50	1.11	-.909	.367
39. ฉันไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในชีวิต	2.90	1.03	3.63	1.07	-2.711	.009*
40. ฉันชอบวางแผนอนาคตของตนเองไว้ก่อนเสมอ	3.53	1.25	3.73	1.05	-.671	.505
41. ฉันให้ความสำคัญกับคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นเท่าเทียมกับคำสัญญาที่ให้ไว้กับตนเอง	3.00	1.26	3.53	1.04	-1.787	.079
42. ฉันมักหาทางออกไม่ได้ เมื่อประสบปัญหา	2.67	1.06	3.70	1.09	-3.725	.000*
43. ฉันชอบวิตกกังวลในทุกเรื่อง	2.87	1.22	3.57	1.31	-2.143	.036*
รวม	135.77	12.73	163.60	20.54	-6.309	.000*

*p<.05

จากตารางที่ 11 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น แสดงว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง

2.4 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ในแต่ละด้าน คือ การรับผิดชอบต่อตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก

ตารางที่ 12 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง ในด้านการรับผิดชอบต่อตนเอง

ความเป็นผู้นำตนเอง	กลุ่มทดลอง				ค่าที่ (t-test)	Sig
	ก่อนทดลอง (n = 30)		หลังทดลอง (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. การรับผิดชอบต่อตนเอง						
1.1 ฉันเชื่อว่าตัวฉันสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้	3.40	1.13	4.17	0.59	-3.286	.002*
1.2 ฉันรู้ว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงสำหรับตัวฉันคืออะไรและฉันพยายามปรับปรุงมันอยู่	3.57	1.10	3.87	0.94	-1.135	.261
1.3 ฉันเป็นคนรักษาสัญญาเสมอ	3.03	1.22	3.73	0.87	-2.564	.013*
1.4 ฉันไม่เคยมองหันกลับไปมองสิ่งที่ตัวเองเคยทำผิดไว้	3.00	1.17	3.43	0.90	-1.606	.114
1.5 ฉันเป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ	3.20	1.19	4.10	1.03	-3.139	.003*
1.6 ก่อนที่ฉันจะสัญญาอะไร ฉันจะคิดไตร่ตรองถึงความเป็นไปได้ก่อนเสมอ	3.23	1.17	4.07	0.87	-3.141	.003*
1.7 ฉันเชื่อว่าเราทุกคนฝึกฝนความรู้ความสามารถได้	3.30	1.18	3.83	1.26	-1.692	.096
1.8 ฉันเป็นคนชอบบรคอบโอกาส	3.13	1.41	3.87	1.11	-2.244	.029*
1.9 ฉันมักจะฝึกฝนตนเองให้เก่งโดยไม่รอให้ใครมาสั่ง	3.27	1.29	3.90	0.92	-2.193	.032*
1.10 ฉันชอบสัญญากับตัวเอง แต่มักจะทำไม่ได้เป็นประจำ	2.77	1.19	3.67	1.21	-2.896	.005*

ความเป็นผู้นำตนเอง	กลุ่มทดลอง				ค่าที่ (t-test)	Sig
	ก่อนทดลอง (n = 30)		หลังทดลอง (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.11 ฉันให้ความสำคัญกับคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่นเท่าเทียมกับคำสัญญาที่ให้ไว้กับตนเอง	3.00	1.26	3.53	1.04	-1.787	.079
รวม	34.90	5.44	42.17	5.45	-5.170	.000*

*p<.05

จากตารางที่ 12 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเอง ในด้านการรับผิดชอบต่อตนเอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หลังการทดลอง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีระดับทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองในด้านความรับผิดชอบต่อตนเองเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวไว้

ตารางที่ 13 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง ในด้านการเผื่อแบ่งปัน

ความเป็นผู้นำตนเอง	กลุ่มทดลอง				ค่าที่ (t-test)	Sig
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
2. การเผื่อแบ่งปัน						
2.1 ฉันชอบเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ	3.00	1.20	3.60	1.10	-2.014	.049*
2.2 ฉันไม่พร้อมที่จะมีเพื่อนใหม่ในช่วงนี้	3.93	1.34	4.00	1.17	-.205	.838
2.3 ฉันมักถูกรุ้เรื่องความประพฤติอยู่บ่อยครั้ง	3.17	1.21	3.50	0.97	-1.178	.244
2.4 เมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข ฉันมักจะมีความสุขตาม	3.13	1.33	3.80	1.24	-2.004	.050*
2.5 ฉันมักจะรอคอยผลตอบแทนจากสิ่งที่ฉันเคยทำให้ผู้อื่น	3.50	1.20	3.77	1.04	-.921	.361
2.6 เวลาครูพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับฉัน ฉันมักอดไม่ได้ที่จะต้องเถียงกลับ	3.17	0.99	3.57	1.04	-1.529	.132
2.7 ฉันชอบทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นเมื่อมีโอกาส	3.33	1.16	4.00	0.95	-2.445	.018*
2.8 ใครทำให้ฉันเจ็บแค้น ฉันจะต้องเอาคืนให้ได้ทุกครั้ง	2.83	1.21	3.83	1.15	-3.291	.002*
2.9 ฉันให้อภัยเพื่อนเสมอ	3.47	1.07	3.60	1.30	-.433	.667
2.10 นิสัยปกติของฉันคือการช่วยเหลือผู้อื่น	3.23	1.17	3.50	1.11	-.909	.367
รวม	32.77	5.06	37.17	4.850	-3.437	.001*

*p<.05

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเอง ในด้านการเผื่อแบ่งปัน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 แสดงว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองในด้านการเผื่อแบ่งปันเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวไว้

ตารางที่ 14 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง ในด้านการมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน

ความเป็นผู้นำตนเอง	กลุ่มทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	ก่อนทดลอง		หลังทดลอง			
	(n = 30)		(n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3.การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน						
3.1 ฉันยอมรับข้อผิดพลาดของตัวเองไม่ได้	3.67	1.18	3.97	0.85	-1.127	.264
3.2 ฉันชอบตั้งความหวังไว้สูงที่สุดเท่าที่จะสูงได้	3.00	1.39	3.50	1.23	-1.478	.145
3.3 ฉันชอบเดินหนีหรือหลีกเลี่ยงปัญหา	3.43	1.22	3.97	1.16	-1.734	.088
3.4 ฉันมักผิดหวังในเรื่องเดิมซ้ำแล้วซ้ำเล่า	2.87	1.167	3.67	1.12	-2.704	.009*
3.5 ฉันชอบฟังข่าวสถานการณ์บ้านเมือง	2.90	1.13	4.00	1.02	-3.973	.000*
3.6 เมื่อผิดหวังในสิ่งใด ฉันสามารถปลอบใจตัวเองได้	3.17	1.12	3.87	0.90	-2.674	.010*
3.7 ฉันชอบแก้ไขปัญหากด้วยตนเองก่อนเสมอ	3.30	1.09	3.70	1.15	-1.385	.171
3.8 ฉันมักนำสิ่งที่ผิดพลาดมาเป็นบทเรียนอยู่เป็นประจำ	3.33	1.00	4.20	1.03	-3.315	.002*
3.9 ฉันไม่เคยปล่อยเวลาให้ผ่านไปโดยเปล่าประโยชน์	3.43	1.01	3.57	1.17	-.474	.637
3.10 ฉันไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในชีวิต	2.90	1.03	3.63	1.07	-2.711	.009*
3.11 ฉันมักหาทางออกไม่ได้ เมื่อประสบปัญหา	2.67	1.06	3.70	1.09	-3.725	.000*
รวม	34.67	2.80	41.77	6.07	-5.817	.000*

*p<.05

จากตารางที่ 14 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองด้านการมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองในด้านการมองความผิดพลาดเป็นบทเรียนเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวไว้

ตารางที่ 15 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง ในด้านการมองโลกในแง่บวก

ความเป็นผู้นำตนเอง	กลุ่มทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	ก่อนทดลอง (n = 30)		หลังทดลอง (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
4.การมองโลกในแง่บวก						
4.1 ฉันคิดเล็กคิดน้อยในเรื่องที่ไม่สำคัญอยู่เสมอ	2.87	1.14	3.77	0.86	-3.461	.001*
4.2 ฉันรู้สึกว่าคุณค่า	3.00	1.31	4.27	0.79	-4.535	.000*
4.3 ฉันไม่เคยเห็นสิ่งดีๆ ในตัวเองเลย	3.20	1.00	4.23	0.77	-4.486	.000*
4.4 ฉันเป็นคนอารมณ์ดี	3.13	1.41	4.33	0.80	-4.057	.000*
4.5 ฉันมักมีอารมณ์โมโหอยู่บ่อยครั้ง	2.83	1.05	3.63	1.16	-2.798	.007*
4.6 ฉันอดไม่ได้ที่จะต้องว่าใครก็ตามที่มาว่าร้ายฉัน	2.70	1.06	3.53	0.90	-3.291	.002*
4.7 ฉันชอบหาสิ่งที่ทำแล้วมีความสุขทำเป็นประจำ	3.53	1.01	4.10	1.00	-2.192	.032*
4.8 ฉันไม่เคยชมตัวเองเลย	2.67	1.27	3.67	1.21	-3.121	.003*
4.9 ฉันมีความกระตือรือร้นในการทำงานเสมอ	3.10	1.21	3.67	1.21	-1.809	.076
4.10 ฉันชอบวางแผนอนาคตของตนเองไว้ก่อนเสมอ	3.53	1.25	3.73	1.05	-.671	.505
4.11 ฉันชอบวิตกกังวลในทุกเรื่อง	2.87	1.22	3.57	1.31	-2.143	.036*
รวม	33.43	4.26	42.50	6.318	-6.515	.000*

*p<.05

จากตารางที่ 15 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองด้านการมองโลกในแง่บวก ก่อนการทดลองและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีระดับทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองในด้านการมองโลกในแง่บวกเพิ่มสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวไว้

2.5 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความเป็นผู้นำตนเอง	หลังการทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ฉันเชื่อว่าตัวฉันสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้	4.17	0.59	3.83	0.83	1.785	.079
2. ฉันชอบเป็นผู้ให้มากกว่าเป็นผู้รับ	3.60	1.10	3.27	1.14	1.150	.255
3. ฉันยอมรับข้อผิดพลาดของตัวเองไม่ได้	3.97	0.85	3.37	1.45	1.955	.055
4. ฉันคิดเล็กคิคน้อยในเรื่องที่ไม่สำคัญอยู่เสมอ	3.77	0.86	3.40	1.33	1.270	.209
5. ฉันรู้ว่าสิ่งที่ควรปรับปรุงสำหรับตัวฉันคืออะไรและฉันพยายามปรับปรุงมันอยู่	3.87	0.94	3.27	1.23	2.125	.038*
6. ฉันไม่พร้อมที่จะมีเพื่อนใหม่ในช่วงนี้	4.00	1.17	2.93	1.14	3.565	.001*
7. ฉันชอบตั้งความหวังไว้สูงที่สุดเท่าที่จะสูงได้	3.50	1.23	3.13	1.11	1.217	.229
8. ฉันรู้สึกว่าคุณค่า	4.27	0.79	3.37	1.38	3.111	.003*
9. ฉันเป็นคนรักษาสัญญาเสมอ	3.73	0.87	3.63	1.33	.346	.731
10. ฉันมักถูกครุฑเรื่องความประพฤติดูบ่อยครั้ง	3.50	0.97	3.50	1.38	.000	1.000
11. ฉันชอบเดินหนีหรือหลีกเลี่ยงปัญหา	3.97	1.16	3.53	1.28	1.375	.174
12. ฉันไม่เคยเห็นสิ่งดีๆ ในตัวเองเลย	4.23	0.77	3.20	1.38	3.588	.001*
13. ฉันไม่เคยมองหันกลับไปมองสิ่งที่ตัวเองเคยทำผิดไว้	3.43	0.90	3.40	1.00	.136	.893
14. เมื่อเห็นผู้อื่นมีความสุข ฉันมักจะมีความสุขตาม	3.80	1.24	4.07	0.91	-.949	.346

ความเป็นผู้นำตนเอง	หลังการทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
15. ฉันมักผิดหวังในเรื่องเดิมซ้ำแล้วซ้ำเล่า	3.67	1.12	3.33	1.27	1.077	.286
16. ฉันเป็นคนอารมณ์ดี	4.33	0.80	3.77	1.14	2.233	.029*
17. ฉันเป็นคนชอบเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ	4.10	1.03	3.93	1.02	.632	.530
18. ฉันมักจะรอคอยผลตอบแทนจากสิ่ง ฉันเคยทำให้ผู้อื่น	3.77	1.04	3.30	1.02	1.753	.085
19. ฉันชอบฟังข่าวสถานการณ์บ้านเมือง	4.00	1.02	3.77	1.10	.851	.398
20. ฉันมักมีอาการโมโหอยู่บ่อยครั้ง	3.63	1.16	3.43	1.28	.635	.528
21. ก่อนที่ฉันจะสัญญาอะไร ฉันจะคิด ไตร่ตรองถึงความเป็นไปได้ก่อนเสมอ	4.07	0.87	3.80	0.96	1.127	.264
22. เวลาครูพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับฉัน ฉันมัก อดไม่ได้ที่จะต้องเถียงกลับ	3.57	1.04	3.63	1.13	-.238	.813
23. เมื่อผิดหวังในสิ่งใด ฉันสามารถ ปลอบใจตัวเองได้	3.87	0.90	3.63	1.03	.933	.355
24. ฉันอดไม่ได้ที่จะต้องว่าใครก็ตามที่มา ว่าร้ายฉัน	3.53	0.90	3.60	1.16	-.248	.805
25. ฉันเชื่อว่าเราทุกคนฝึกฝนความรู้ ความสามารถได้	3.83	1.26	3.50	1.11	1.088	.281
26. ฉันชอบทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นเมื่อมี โอกาส	4.00	0.95	3.60	1.19	1.439	.155
27. ฉันชอบแก้ไขปัญหด้วยตนเองก่อน เสมอ	3.70	1.15	3.67	0.92	.124	.902
28. ฉันชอบหาสิ่งที่ทำแล้วมีความสุขทำ เป็นประจำ	4.10	1.00	3.83	0.87	1.103	.275
29. ฉันเป็นคนชอบรอคอยโอกาส	3.87	1.11	3.60	1.30	.855	.396
30. ใครทำให้ฉันเจ็บแค้น ฉันจะต้องเอา คืนให้ได้ทุกครั้ง	3.83	1.15	3.60	1.13	.793	.431

ความเป็นผู้นำตนเอง	หลังการทดลอง				ค่าที (t-test)	Sig
	กลุ่มทดลอง (n = 30)		กลุ่มควบคุม (n = 30)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
31. ฉันมักนำสิ่งที่ผิดพลาดมาเป็นบทเรียน อยู่เป็นประจำ	4.20	1.03	3.80	0.93	1.582	.119
32. ฉันไม่เคยชมตัวเองเลย	3.67	1.21	3.83	1.02	-.576	.567
33. ฉันมักจะฝึกฝนตนเองให้เก่งโดยไม่รอ ให้ใครมาสั่ง	3.90	0.92	3.73	0.91	.705	.483
34. ฉันให้อภัยเพื่อนเสมอ	3.60	1.30	4.03	0.96	-1.465	.148
35. ฉันไม่เคยปล่อยให้ผ่านไปโดยเปล่า ประโยชน์	3.57	1.17	3.97	0.89	-1.494	.140
36. ฉันมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เสมอ	3.67	1.21	3.93	0.83	-.995	.324
37. ฉันชอบสัญญากับตัวเอง แต่มักจะทำ ไม่ได้เป็นประจำ	3.67	1.21	3.60	1.19	.215	.831
38. นิสัยปกติของฉันคือการช่วยเหลือผู้อื่น	3.50	1.11	4.07	1.05	-2.036	.046*
39. ฉันไม่ชอบการเปลี่ยนแปลงในชีวิต	3.63	1.07	3.80	1.06	-.606	.547
40. ฉันชอบวางแผนอนาคตของตนเองไว้ ก่อนเสมอ	3.73	1.05	3.30	1.02	1.621	.110
41. ฉันให้ความสำคัญกับคำสัญญาที่ให้ไว้ กับผู้อื่นเท่าเทียมกับคำสัญญาที่ให้ไว้กับ ตนเอง	3.53	1.04	3.53	0.94	.000	1.000
42. ฉันมักหาทางออกไม่ได้ เมื่อประสบ ปัญหา	3.70	1.09	3.43	1.10	.942	.350
43. ฉันชอบวิตกกังวลในทุกเรื่อง	3.57	1.31	3.73	0.98	-.559	.578
รวม	163.60	20.54	154.67	12.965	2.014	.049*

*p<.05

จากตารางที่ 16 พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า กลุ่มทดลองมีระดับทัศนคติความเป็นผู้นำตนเองสูงกว่ากลุ่มควบคุม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กล่าวไว้

3. ผลการสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเองของกลุ่มวัยรุ่นในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล

จากการสังเกตผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 30 คน พบว่า ในการดำเนินกิจกรรมครั้งแรกๆ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่ให้ความสนใจดี แต่มีที่ท่าเงินอายุบ้าง รวมทั้งมีความกระตือรือร้นและให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่จัดอย่างดี ในระหว่างการดำเนินกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางคนไม่ได้ให้ความสนใจในกิจกรรมมากนัก เช่น มีการพูดคุยระหว่างกัน เหม่อลอย เงินอายุที่จะร่วมกิจกรรม ในครั้งต่อๆมา ผู้วิจัยพยายามกระตุ้นให้เกิดความน่าสนใจ และดำเนินกิจกรรมให้เร้าใจ รวมทั้งสนุกขึ้น มีการนำกิจกรรมเตรียมความพร้อมเชิงละลายพฤติกรรมมาใช้ ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดความมั่นใจ รวมทั้งกระตือรือร้นให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่จัด รวมทั้งสามารถปฏิบัติตามกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้สอนอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยการกล่าวคำชมเชย กรณีกลุ่มนั้นๆ สามารถปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จ รวมทั้งให้รางวัลทุกครั้ง ซึ่งพบว่าบรรยากาศในการดำเนินกิจกรรม สนุกสนานมากขึ้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรม และทุกครั้งที่มีการตอบคำถาม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจะยกมือแข่งกันและพยายามตอบคำถามให้ได้มากที่สุด

บางครั้งการดำเนินกิจกรรมเป็นการแบ่งกลุ่ม ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมบางคนไม่พอใจ โดยแสดงออกทางสีหน้าและคำพูด ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาด้วยการพูดให้กำลังใจ ให้ยอมรับซึ่งกันและกัน และทุกครั้งจะมีการสลับกลุ่มบ้าง ทำให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมพอใจมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อผู้วิจัยกล่าวชื่นชมผลงานที่กลุ่มคนนั้นๆทำสำเร็จ มีการแสดงสีหน้าที่พอใจอย่างมาก ในบางกิจกรรมนั้น ผู้วิจัยต้องการฝึกให้รู้จักเรียนรู้ความผิดพลาด พบว่าสมาชิกในกลุ่มช่วยกันคิดวางแผนร่วมกันเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นผิดพลาดอีก

เมื่อจบกิจกรรมในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยได้อภิปรายสรุปข้อคิดและความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรม ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถตอบคำถามได้ตรงตามเนื้อหาและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

ในการสังเกตพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเองของกลุ่มทดลองนั้น ได้ให้ผู้วิจัย ผู้ช่วยวิจัย และเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคลทำการสังเกตพฤติกรรมในการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง โดยพฤติกรรมที่แสดงออกครอบคลุมองค์ประกอบของความเป็นผู้นำตนเองทั้ง 4 ด้านอันได้แก่ การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก ซึ่งตัวอย่างพฤติกรรมของความเป็นผู้นำตนเอง มีดังนี้

ตารางที่ 17 ตัวอย่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเอง จำแนกตามองค์ประกอบทั้ง 4 ด้าน

องค์ประกอบความเป็นผู้นำตนเอง	พฤติกรรม
1. ด้านการรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง	เก็บสิ่งของให้เป็นระเบียบได้โดยไม่จำเป็นต้องสั่ง
	ส่งการบ้านทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย
	สัญญาด้วยคำพูดและกระทำได้ตามนั้นเสมอ
	หมั่นศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
2. ด้านการเผื่อแผ่แบ่งปัน	ให้เพื่อนยืมสิ่งของเป็นประจำ
	ไม่แสดงอาการโกรธเคืองเพื่อนเมื่อไม่ได้ตามที่คาดหวัง
	ไม่แสดงอาการไม่พอใจเมื่อเพื่อนหยิบของไปใช้
	แสดงสีหน้าดีใจเมื่อเห็นเพื่อนมีความสุข
3. ด้านการมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน	สอบถามความเห็นเพื่อนถึงสิ่งที่ตัวเองทำผิดพลาด
	ไม่น้อยใจ/เสียใจในสิ่งที่ทำผิดพลาด
	แสดงสีหน้าไม่พอใจเมื่อถูกวิจารณ์การกระทำของตนเอง
	ผลงานที่ส่งไม่ผิดพลาดที่จุดเดิมซ้ำอีก
4. ด้านการมองโลกในแง่บวก	พยายามแสดงผลให้ทุกคนเห็นถึงข้อดี/ประโยชน์ในสิ่งที่กำลังกระทำอยู่ได้
	สามารถกล่าวชมเชยตนเองและผู้อื่นในชั้นเรียนได้
	มีความกระตือรือร้นในระหว่างทำกิจกรรมตลอดเวลา
	ไม่แสดงอาการเหนื่อยอ่อน/ย่อท้อต่ออุปสรรคที่เกิดขึ้น

ตารางที่ 18 ผลของการวัดพฤติกรรมความเป็นผู้นำตนเองเฉลี่ย 4 ด้าน ได้แก่ การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเพื่อแม่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก

ครั้งที่	การแสดงผลออกทางพฤติกรรม ชื่อกิจกรรม	การรับผิดชอบต่อ ชีวิตตนเอง					การเพื่อแม่แบ่งปัน					มองความผิดพลาด เป็นบทเรียน					การมองโลก ในแง่บวก				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1	กิจกรรม “เกียรติบัตรความสำเร็จ”	✓					✓					✓					✓				
2	กิจกรรม “ต้นไม้หลายมิติ”		✓				✓						✓					✓			
3	กิจกรรม “ข้าพเจ้าเป็นใคร”		✓					✓					✓					✓			
4	กิจกรรม “ปัญหาที่มีทางออก”			✓					✓				✓					✓			
5	กิจกรรม “รวมกันเราอยู่_หรือไป”			✓				✓					✓					✓			
6	กิจกรรม “กระดาษกำหนด”		✓					✓					✓					✓			
7	กิจกรรม “X และ Y”		✓					✓					✓					✓			
8	กิจกรรม “หยอดเหรียญ”		✓					✓						✓					✓		
9	กิจกรรม “ของของผู้อื่น”			✓					✓					✓					✓		
10	กิจกรรม “ซื้อพลาดซื้อปลั่ง”			✓					✓					✓					✓		
11	กิจกรรม “ใจตกใจ”			✓					✓					✓					✓		
12	กิจกรรม “ปัญหาที่มีทางออก”			✓					✓					✓					✓		
13	กิจกรรม “ต่อให้สูง”				✓				✓					✓					✓		
14	กิจกรรม “รูปนี้โดนใจ”			✓					✓					✓					✓		
15	กิจกรรม “ปมมมนุษย์”			✓					✓					✓					✓		

ครั้งที่	การแสดงผลทางพฤติกรรม ชื่อกิจกรรม	การรับผิดชอบต่อ ชีวิตตนเอง					การเผื่อแผ่แบ่งปัน					มองความผิดพลาด เป็นบทเรียน					การมองโลก ในแง่บวก				
		1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
		16	กิจกรรม “สร้างความสุข”			✓						✓				✓					
17	กิจกรรม “พลังทางบวก”				✓				✓					✓						✓	
18	กิจกรรม “กระเช้าศิลป์”			✓					✓					✓						✓	
19	กิจกรรม “มหัศจรรย์ฟันไข่”			✓					✓						✓					✓	
20	กิจกรรม “ลำเลียงกล่องดวงใจ”				✓					✓					✓					✓	

จากตารางที่ 18 พบว่า ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบ โรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกี่ยวกับความเป็นผู้นำตนเอง ของกลุ่มทดลองในมูลนิธิส่งเสริมพัฒนาบุคคล มีระดับการแสดงผลทางพฤติกรรมที่ครอบคลุมองค์ประกอบความเป็นผู้นำตนเองทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่ การรับผิดชอบต่อชีวิตตนเอง การเผื่อแผ่แบ่งปัน การมองความผิดพลาดเป็นบทเรียน และการมองโลกในแง่บวก เพิ่มสูงขึ้นในแต่ละครั้งที่จัด ซึ่งมีการแสดงผลทางพฤติกรรมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง